

Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας

Κάνοντας μια συνοπτική ιστορική αναδρομή στη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική ζωή της Ελλάδας, διαπιστώνουμε ότι οι γυναίκες παρέμειναν για πολλούς αιώνες στον λεγόμενο παραδοσιακό ρόλο ο οποίος τις απέκλειε από το δημόσιο βίο, διατηρώντας τις γνωστές διακρίσεις που γίνονταν εις βάρος τους.

Οι Ελληνίδες αποκτούν το δικαίωμα του «εκλέγειν» στις δημοτικές εκλογές το 1930, όμως το 1936 η δικτατορία του Μεταξά ανακόπτει τη θετική αυτή εξέλιξη. Το 1952 δόθηκε πλήρες δικαίωμα ψήφου, ενώ πρώτη Ελληνίδα βουλευτής εκλέχτηκε η Ελένη Σκούρα, υποψήφια με το κόμμα «Ελληνικός Συναγερμός».

Μετά την επταετία (1967- 1974), με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, κατοχυρώνεται στο νέο Σύνταγμα η ισότητα ανδρών-γυναικών και προσαρμόζεται η νομοθεσία του οικογενειακού δικαίου με βάση τη συνταγματική επιταγή.

Στη συνέχεια, το 1977, μετά την επικύρωση του χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και της Διεθνούς Σύμβασης της Νέας Υόρκης «Περί πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών» καταργήθηκαν και στην Ελλάδα θεσμοθετημένες διακρίσεις σε βάρος των γυναικών, οι οποίες έλαβαν πλέον πιο ενεργό ρόλο στη δημόσια ζωή της χώρας.

Άλλο ένα σημείο-σταθμό αποτελεί η Διακήρυξη του Πεκίνου το 1995, στην οποία αναφέρεται ότι «η ενδυνάμωση των γυναικών και η πλήρης συμμετοχή τους, επί ίσοις όροις, σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, μεταξύ των οποίων η συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και η πρόσβαση στην εξουσία, είναι θεμελιώδεις για την επίτευξη της ισότητας, της ανάπτυξης και της ειρήνης»ⁱⁱⁱ.

Φτάνοντας στο 2000, παρατηρείται ότι ο αριθμός των εκλεγμένων γυναικών στο Ελληνικό Κοινοβούλιο σταδιακά αυξάνεται. Στις εκλογές

του 2000 ψηφίστηκαν τριάντα μία (31) γυναίκες, τριάντα εννέα (39) εξελέγησαν το 2004 και σαράντα οχτώ (48) το 2007. Το 2008, με το άρθρο 3 του Ν. 3636/2008, καθιερώθηκε για πρώτη φορά η ποσόστωση, σύμφωνα με την οποία ο αριθμός των υποψηφίων από κάθε φύλο στους συνδυασμούς των κομμάτων πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων, στο σύνολο της επικράτειας.

Η εφαρμογή του μέτρου της ποσόστωσης είχε ως αποτέλεσμα να εκλεγούν πενήντα δύο (52) γυναίκες βουλευτές το 2009. Το 2012 εξελέγησαν εξήντα τρεις (63) γυναίκες βουλευτές, ενώ στις πρόσφατες εκλογές της 26ης Ιανουαρίου 2015 ο αριθμός των εκλεγμένων γυναικών στο Εθνικό Κοινοβούλιο αυξήθηκε στις εξήντα οχτώ (68). Επομένως, το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών στο Εθνικό Κοινοβούλιο φτάνει πλέον το 23,3% και αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό που έχει σημειωθεί στη χώρα μας. [\[2\]](#)

Όσον αφορά τις Περιφέρειες, στην εκλογική αναμέτρηση του 2014, οι αιρετές των περιφερειών είναι συνολικά 151. Στο αξίωμα του/της περιφερειάρχη, δύο από τις δεκατρείς περιφέρειες, και συγκεκριμένα η Αττική και το Βόρειο Αιγαίο, ψήφισαν γυναίκα. Αναφορικά με την κατανομή των μελών των περιφερειακών συμβουλίων ως προς το φύλο, τα ποσοστά ανά περιφέρεια είναι τα εξής: Στην Ανατολική Μακεδονία-Θράκη το 12% των περιφερειακών συμβούλων είναι γυναίκες, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Αττική είναι το 44% και στο Βόρειο Αιγαίο οι αιρετές καταλαμβάνουν το 13%. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στα περιφερειακά συμβούλια είναι επίσης 13% για τη Δυτική Ελλάδα, 12% για τη Δυτική Μακεδονία, 18% για την Περιφέρεια Ηπείρου και 14% για τη Θεσσαλία. Το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων είναι 17%, στην Κεντρική Μακεδονία 22%, στην Κρήτη 16%, στο Νότιο Αιγαίο 19%. Τέλος, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών είναι 17%, ενώ στη Στερεά Ελλάδα φτάνει μόλις το 9%.

Παρ' όλη τη συνεχή αύξηση στη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, ωστόσο, υπάρχουν πολλά ακόμα που πρέπει να γίνουν προς αυτή την κατεύθυνση. Σύμφωνα με το Gender Gap Report 2014 του World Economic Forum, η Ελλάδα είναι το νούμερο 91 από τις 142 χώρες που μελετήθηκαν σχετικά με το θέμα της ισότητας των φύλων. Συγκεκριμένα, για το θέμα της πολιτικής εκπροσώπησης των γυναικών, η Ελλάδα βρίσκεται στο νούμερο 108 στην πολιτική ενδυνάμωση, στο 68 όσον αφορά την εκπροσώπηση στο Κοινοβούλιο και, τέλος, στο 130 στην ανάληψη υπουργικών θέσεων. [\[3\]](#)

Αναζητώντας στο σημείο αυτό πιθανές αιτίες για όσα αποτυπώνεται παραπάνω, καταλήγουμε ότι η συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής συνεχίζει να αποτελεί ζητούμενο, καθώς οι γυναίκες συχνά έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης στην ανατροφή των παιδιών τους. Το γεγονός αυτό τους αφαιρεί ενέργεια, διάθεση και χρόνο από την ενασχόλησή τους με τα κοινά. Ωστόσο, ακόμα και όταν έχουν τη δυνατότητα να εμπλακούν στην πολιτική, λίγες είναι οι φορές που αναλαμβάνουν θέσεις ευθύνης και αξιώματα, με αποτέλεσμα να απουσιάζουν τα γυναικεία πρότυπα σε αυτές τις θέσεις. Οι νέες σε ηλικία γυναίκες που θέλουν να επιτύχουν στην πολιτική δεν είναι τόσο εύκολο να βρουν γυναίκες μέντορες οι οποίες θα τις στηρίζουν και θα τις καθοδηγούν.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η εικόνα δεν είναι η προσδοκώμενη, αλλά παρατηρείται μια σταδιακή πρόοδος η οποία οφείλεται από τη μια σε θεσμικές πρωτοβουλίες, όπως η εφαρμογή των ποσοστώσεων, και από την άλλη σε μια γενικότερη κινητοποίηση σε ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο. Το Έργο «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής», το οποίο εντάσσεται και χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), είναι αντιπροσωπευτικό των προαναφερόμενων πρωτοβουλιών και δείχνει το ενδιαφέρον για τα ζητήματα ισότητας των φύλων στον τομέα της πολιτικής. Η παρουσία τέτοιων Προγραμμάτων αποδεικνύει ότι υπάρχει αρκετός δρόμος να διανυθεί ακόμα και ότι είναι αναγκαία για να επιτευχθεί η ισότιμη εκπροσώπηση στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Γραφείο Ισότητας ΕΝ.Π.Ε.

---

[1] http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=1399&catid=24 :a---economic&Itemid=28

[2] <http://www.gynaikes-politiki.gr/page/%CE%BF%CE%B9-%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%83%CE%AE%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B1>

[3] <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/economies/#economy=GRC>